

turprojekter i de industrialiserede lande er det ofte finansieringsspørgsmålet, der er det afgørende for, om en eksportaktivitet eller et projekt gennemføres.

Dansk udviklingspolitik gavner danske virksomheder
Erhvervslivet er en vigtig del af ressourcenbasen for dansk ulandspolitik. Samarbejdet mellem Danida og dansk erhvervsliv er løbende blevet tilpasset og har siden oktober 1993 taget sit udgangspunkt i regeringens strategi for erhvervslivets inddragelse i den bilaterale ulandsbistand. Denne strategi gennemføres i nært samarbejde med erhvervslivet og dets organisationer og er en del af strategien fra marts 1994 for dansk udviklingspolitik frem mod år 2000.

Målsætningen for inddragelsen af den danske ressourcebase, herunder ikke mindst dansk erhvervsliv, i den bilaterale bistand er først og fremmest at bidrage til ulandenes udvikling. Inddragelsen af erhvervslivet foregår inden for de givne bistandspolitiske rammer og på konkurrencedygtige vilkår. Herigennem opbygger erhvervslivet imidlertid også en øget kompetence og en stærkere international profil. De direkte danske investeringer i ulandene og samarbejdet med virksomheder i ulandene er i dag relativt beskedne. Der er derfor et betydeligt potentiale for en internationalisering af dansk erhvervsliv rettet mod ulandsmarkederne. En sådan udvikling kan bane vejen både for øgede leverancer til de multilaterale organisationer og for en større direkte eksport til ulandene. I dette lys kan en øget inddragelse af dansk erhvervsliv i den bilaterale ulandsbistand også medvirke til at kvalificere virksomhederne til bedre at udnytte mulighederne på de voksende ulandsmarkeder. En sådan udvikling kan skabe muligheder for en væsentlig større afledet virkning af bistanden for danske virksomheder, end tilfældet er i dag.

Med henblik på at skabe større gennemsigthed og åbenhed håndhæves nye faste retningslinjer for udbud, og man vil ved kurser for erhvervslivet og dets organisationer og ved oprettelse af informationsservice for erhvervslivet lette deres inddragelse i udviklingsbistanden.

I efteråret 1993 etableredes en ordning for blandede kreditter til ulandene. Denne ordning henvender sig til danske virksomheder med interesse i leverancer til projekter i ulandene. Danida søger derudover at fremme samfinansiering med multilaterale bistandsorganisationer

og løbende at vurdere gennemførelsen af de mange trustfond-arrangementer, der er til rådighed for danske bistandsleverancer til multilaterale bistandsorganisationer.

Regeringen har for 1994-1995 bevilget 135 mio. kr. til anvendelse i forbindelse med aftaler om Danida-finansierede trustfonde med forskellige internationale organisationer inden for FN-systemet, hvor midlerne er forbeholdt betaling for danske leverancer, herunder især ydelse fra danske rådgivere til organisationerne.

Der vil i 1995 blive gennemført vurdering af Danidas privatsektorprogram i Indien, Ghana og Zimbabwe. På grundlag heraf vil der blive taget stilling til, hvorvidt programmet bør udbredes til yderligere et antal lande.

Ved mere systematisk at anvende danske bistandsmidler til at placere danske virksomheder på markederne i udviklingslandene kan der opbygges en ekspertise i danske virksomheder, der øger virksomhedernes muligheder for siden at få ordrer til udviklingslandene finansieret af andre kilder.

Miljø- og Energiministeriets særlige miljøindsats i ulande vil ligeledes medvirke til at åbne disse markeder for eksport af dansk miljøviden og -teknologi. Indsatsen vil i 1995 primært blive koncentreret i Thailand og Malaysia.

I forbindelse med danske virksomheders etablering i udviklingslande indgår Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU) med ansvarlig kapital og ekspertise fra tidligere investeringer.

Øststøtten

Markederne i Central- og Østeuropa kan i de kommende år få større og større betydning for danske virksomheder. Den danske regering bistår landene med en omfattende bistand, hvor danske virksomheder er væsentlige aktører i udførelsen af bistanden.

Til den miljørelaterede del af øststøtten er der afsat i alt kr. 400 mio. kr.; heraf er de 250 mio. kr. afsat til indsats via miljøstøtteordningen under Miljø- og Energiministeriet. Sektorprogrammerne for 1995 vil i høj grad videreføre de initiativer, der blev påbegyndt med programmerne i 1994, hvoraf størsteparten af midlerne (70 mio. kr.) blev anvendt til bistand på energiområdet. Miljø- og Energiministeriet, Landbrugs- og Fiskeriministeriet og Indenrigsministeriet har fået tildelt midler i år. I forbindelse med danske virksomheders etablering i Østlandene indgår Investeringsfonden for Østlandene (IØ) med